

RECENZE**Skromný knihovník : prosperující v těžkých ekonomických časech**

The frugal librarian : thriving in tough economic times. Ed. Carol Smallwood. Chicago : American Library Association, 2011. 277 s. ISBN 978-0-8389-1075-7.

Publikace „Skromný knihovník : prosperující v těžkých ekonomických časech“ ve 34 kapitolách nabízí knihovníkům odpovědi a doporučení na zlepšení postavení knihoven v nepříznivé ekonomické situaci a nabízí inovativní řešení.

Úvod knihy je věnován poradenství a definování potřeb. Ústředním motivem publikace je patronát knihoven nad veřejnými programy. Hospodářské krizi se dá čelit tím, že knihovníci rozšíří svoji působnost a převezmou záštitu nad tvůrčími programy, tedy nad organizací a koordinací vzdělávacích seminářů a kurzů - krize má totiž za následek úbytek pracovních míst a odchod zaměstnanců z jejich často dlouholetého působení, kteří zvyšování kvalifikace potřebují.

Možnosti navázání spolupráce jsou různé, např. partnerství s další knihovnou (krajskou či zahraniční), sdílení materiálů a využívání open-source produktů atd.

Ukazuje se, že knihovny jsou důležité pro širokou veřejnost, působí jako centra služeb. I když se v současné době musí potýkat s nutnou redukcí nákladů i zaměstnanců, knihovny a knihovníci mohou deklarovat svoji všestrannou přizpůsobivost, být i nadále kreativní a postavit se tváří v tvář ekonomickým obtížím.

I když knihovníci ve Spojených státech amerických čelí celkovému nárůstu cen a zmenšování zdrojů příjmu, snaží se držet krok s informačními technologiemi a zajišťují patronát nad potřebnými službami. Ekonomická krize se dotkla všech tamních typů knihoven, ale knihovníci se snaží řešit problémy s obětavostí a kreativitou.

V této publikaci je velice detailně rozebráno devět hlavních témat. První kapitola se soustředí na problémy spojené s hledáním zaměstnání. Doporučuje se zde, aby knihovny pro uchazeče o zaměstnání iniciovaly kurzy, na kterých by se jednak teoreticky připravili na přijímací pohovor, jednak se prakticky naučili zacházet s dostupnými pracovními servery a portály (jako je např. LinkedIn).

Další kapitoly řeší doslova přežití knihovnické profese. Nabádají čtenáře/knihovníky k podnikavým krokům v knihovnách, k navázání patronských vztahů, ke zvýšení prestiže knihoven, k využívání grantů a dotací. Na této části je nejpřínosnější muštr pro psaní grantových návrhů pro různé skupiny populace. Chce-li být knihovna prospěšná a být patronem určité komunity, musí se naučit vytvářet programy určené pro cílovou skupinu a zajistit jejich udržitelnost. Na propagaci programů, cílů a vizí, ale i na distribuci materiálů lze ušetřit náklady, budou-li si tyto materiály knihovny volně sdílet (předávat). Navázané partnerství může být výhodné pro obě knihovny (či jiné instituce) i do budoucna.

Kurzy a služby poskytované ve veřejných knihovnách mají přidanou hodnotu – profesionální přístup. Kvalitní informace a služby zajistí jen správně motivovaný

pracovník. To by si mělo uvědomit vedení každé knihovny. Na zaměstnancích stojí celkový úspěch projektů, získaných dotací a především spokojenost uživatelů/klientů. Pokud knihovna čítá jen malé množství vlastních zaměstnanců a z finančních důvodů si nemůže dovolit např. organizovat kurzy, lze využít studenty jako brigádníky nebo dobrovolníky pro lektorskou činnost či výpomoc s organizačním zajištěním.

Období ekonomické krize přineslo a přináší komplikace. Tyto těžké časy mohou veřejné knihovny důstojně přečkat a přitom nepolevovat v nabízených službách a jejich kvalitě. Publikace „Skromný knihovník : prosperující v těžkých ekonomických časech“ poskytuje doporučení, jak poskytovat služby informační gramotnosti i se sníženým rozpočtem a rovněž nabádá management knihoven, jak správně a systematicky motivovat zaměstnance.

Knih je dostupná ve fondu Knihovny knihovnické literatury v Národní knihovně České republiky pod signaturou Kr 38.786.

Alena Kubátová
Knihovnický institut NK ČR